

4 J. CLERICI NOTÆ IN INDICEM

Nemo. Nec quamvis plerique Semi posteri Asiam incoluerint, continuò sequitur eam iis solis attributam.

ARAC. Non dicit Moses Gen. x. 17. *Arac* fuisse filium Chanaanis, sed ex Chanaane ortum *Arkæum*, nimirum, populum. Est enim hoc nomen gentis, seu populi. Hunc collocat in Libano *Sam.* Bochartus Lib. iv. Phalegi C. xxxvi. Vide & Augustin. *Lubinum*, in Tab. Geogr. Sacrae.

ARBELA, non *Arbella*, urbs Galilææ *Josepho* Ant. Lib. xii. c. 18. Fortè est Salman-beth-arbel, de qua Hosea Cap. x. 14. Vide *Joan. Lightfootium* Centur. Chor. Matthæo præmissæ. Cap. LXXXV.

ARNON. Vult *Samson* liquere ex Num. xxi. 13. fuisse urbem, montem & torrentem. De torrente certum est, sed montem & urbem fuisse non docet Moses, qui sic habet ad verbum: *Hinc moventes castra posuerunt trans Arnonem, qui est in deserto, egrediturque è finibus Emoræorum:* אֲשֶׁר בָּמִדְבָּר הַצָּא כָּנָבֵל האמור: Quod verterunt in LXX. εν τῷ ἐρήμῳ τὸν ὄπιον τὸν Ἀμορραῖον, in eremo exortum à finibus Amorrhæorum. Quæ Græca verba perperam intellecta ab Hieronymo versa sunt, nam sèpè ex Græcis Hebraica vertit: *que est in deserto & prominet in finibus Amorrhæi.* Primò in Hebraicis אַרְנוֹן tam potest verti *qui*, quām *quæ*; ita ut ad torrentem referatur, & sic debet verti, quia urbis *Arnon* nullum est in Scriptura vestigium, torrentis verò mentio clara & frequens. Deinde in Græcis ἀρένων, non est hic *eminens*, nam respondet Hebraicæ voci Αἴγανης *egressum*; quod, ubi de flumine sermo est, significat *exortum, erumpens*, quæ est etiam vocis Græcæ significatio. Oportuisset Hieronymum hīc ex Hebræo codice Græcam vocem intellexisse, non vim intulisse Hebraicæ ex Græca loquutione perperam intellecta. Eumdem errorem admisit, in versione locorum Hebraicorum *Eusebii*. Vocem Hebraicam hoc sensu de fluvio usurpat Moses Gen. xi. 10. ubi vide à nobis notata. Posset tamen, ne quid dissimulem, ex *Jos. xi. 11. 16.* aliquid adduci ad confirmandum urbem fuisse torrenti cognominem; quia dicitur urbs sita in medio torrente *Arnon*, nec ejus urbis nomen ullum editur. Attamen *urbis Arnon* diserta mentio nūquam occurrit. *Eusebius* meminit dumtaxat loci prærupti, aut vallis, cui nomen *Arnona*.

ASCALON. De duplice Ascalon earumque situ varia habet *Joan. Lightfootius Chorogr. Matthæo præmissæ* Cap. xiv. quæ digna sunt quæ legantur.

ASEMONA. *Hassemona* & *Hassemon* non sunt duo nomina ejusdem urbis, sed unum idemque nomen. Nam עַשְׁמָן *hatshmon* est nomen ipsum, quod cum motu ad locum effertur *hatshmonah*, ut norunt tirones. Vide loca à *Samsone* allata.

ASEPHON, *Asaphon*, *Asophon*. Quærit *Samson* an sit alias locus à Sophon, qui trans Jordanem. At Josephus unius loci Ασωφόν meminit, à Jordane non remoti, Ant. Lib. xiii. c. 21. initio.

ASER-MACHMETAD. Imò *Machmethath*; nam definit in *Thau*, non in *Daleth*.

ASTHAROTH. Mentio fit hujus urbis, locis à *Samsone* allatis, & Gen. xiv. 5. sed nūquam vocatur *Basan* aut *Bosran*. *Basan* nomen fuit, non urbis, sed totius tractus, cuius Rex fuit Hogus, Deut. i. 4. *Bosran* verò est corruptio vocis Hebraicæ בעשתרה *be-hesherah*, quæ est nomen urbis Basanitidis, *Jos. xxii. 27.* sed quis dixerit eamdem fuisse cum *Astharoth* עַשְׁתָּרוֹת? Postea noster *Bosram* illam commenticiam confundit cum *Bosra* *Ptolemei*, quæ fuit urbs Idumææ. *Hastharoth* verò, in cuius æde suspensa sunt à Philisthæis arma Saulis, vocabulum est Deæ Phœnicum notissimæ, etiam apud Græcos, qui eam *Astarten* vocabant, de qua vide *Joan. Seldenum de Diis Syris Syntagm. II. Cap. 2.* Igitur minimè necesse est ita dictam Deam, quod esset in urbe *Astharoth*, cùm Sidone, aliisque Phœnicicæ urbis coleretur.

ATTALIA. Laudat noster Aet. xiv. 24. ubi, inquit, nomen scribitur cum duplii tt, quod alii omnibus cum simplici. Nescio quibus Geographis, quibuscve Codicibus usus sit vir doctus, nam optimi quique Geographi scribunt *Attalia*; prout debet scribi, cùm deductum nomen sit ab *Attalo* conditore. Strabo in descriptione Pamphyliæ Lib. xiv. Πόλις Ἀτταλία, ἐπάνυπος τῆς κτίσεως Φιλαδέλφεως: urbs *Attalia*, quæ nomen habet à *Philadelpho*, (nimirum, *Attalo* cui *Philadelpho* cognomen fuit) qui eam condidit. Sic Stephanus Byzantinus, ad quem vide Interpretes; sic & *Plinius* Lib. v. c. 30. scribit nomen Attalæ Lydiæ, sic & alii. Unam vidi tabulam primam Asiae Ptolemaei, ubi vitio sculptoris scriptum est *Atalia*. Hæc notatu digna non erant, nisi iis occasionem præbusisset *Samson*, qui Geographia veteris æquè peritus ac novæ fuisse non videtur, nec antiquas historias multū triverat.

AURANITIS. De hoc tractu vide quæ habet *Joan. Lightfootius Chorogr. præmissorum Lucæ* Cap. i. Sect. v.

B.

BAHURIM. Eadem erat ac *Halmon*, seu *Hellemeth*, si credimus Paraphrastæ Chaldæo in 2 Reg. xvi. 5.

BALOTH. Vult vir doctus *Jos. xv. 24. & 25.* ubi legimus in Hebræo Codice: בְּעֵילוֹת וְחַצּוֹרָה *bahaloth ve-hatzorah*, vertendum, *Babaloth Asor*, quæ est *Asor nova*. Cuius rei sat graves rationes non video; nec sanè חַדְרָה *hbadatha*, nisi Chaldaicæ dialecto novam significat; nam Hebræi dicunt *hadaschah*, & præterea conjunctio præfixa voci